

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
13/05/2010
EIXIDA NUM. 18298.....

Conselleria de Sanitat
Hble. Sr. Conseller
C/ Micer Mascó, 31-33
VALENCIA - 46010 (València)

=====
Ref. queixa núm. 100545
=====

Assumpte: discriminació del valencià en la retolació de servicis públics.

Hble. Sr.,

Vam rebre en esta institució un escrit de queixa signat pel Sr. (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposa els fets i les consideracions següents:

- *“Que ha pogut comprovar que l’Hospital d’Elda discrimina el valencià en la retolació, tant exterior com interior, de les seues instal·lacions, de manera que incomplix la legislació vigent respecte de la cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana.”*

En considerar que la queixa reuneix els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va estar admesa, i en vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l’article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada, demanant-li que ens remetera informació suficient sobre la realitat d’aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda de l’Agència Valenciana de Salut donava compte del següent:

“ (...) Efectivament la carteleria i retolació de l’Hospital d’Elda està en castellà, açò és a causa del predomini de la població castellanoparlant en la zona.

No obstant això, farem un esforç per anar compaginant amb dues llengües, com així marca nostre Estatut.

Donem així compliment al que establix l’art. 19.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre del Síndic de Greuges i les obligacions contretes per les Administracions Públiques. (...)”

Una vegada conculsa la tramitació ordinària de l'expedient sense que conste que l'interessat, a qui vam donar trasllat de la comunicació rebuda, haja formulat cap al·legació, resollem l'expedient amb les dades que hi consten en este, per la qual cosa li demane que considere els arguments que a continuació li expose i que constitueixen els fonaments de la Resolució amb què conculcem:

L'article 6 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana "*(...) l'idioma valencià és l'oficial de la Comunitat Valenciana com també ho és el castellà. Tothom té dret a conèixer-los i usar-los*".

El mateix article estableix que la Generalitat haurà de garantir l'ús normal i oficial de les dues llengües, i que haurà d'adoptar les mesures necessàries per a assegurar-ne el coneixement.

Així mateix, disposa que caldrà atorgar una protecció i respecte especials a la recuperació del valencià.

La Llei 4/83, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, desplega el compromís irrenunciable de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, d'una manera molt especial, la recuperació del valencià, llengua històrica i pròpia del poble valencià, del qual constituïx el seu senyal d'identitat més peculiar.

Esta llei regula els criteris d'aplicació del valencià en l'administració, els mitjans de comunicació i l'ensenyament.

I determina, en el seu article 36, quins àmbits de la Comunitat Valenciana són de predomini lingüístic, castellà o valencià, entre els quals s'inclou el terme municipal de Elda.

La Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, al llarg del seu articulat regula l'ús normal i oficial del valencià, i especialment en l'article 5, en què estableix que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i de les altres administracions públiques, a més de ser oficial juntament amb el castellà.

L'art. 15 de la mateixa llei atribuïx al Consell determinades competències per a la regulació de la toponímia oficial del valencià.

Així mateix, la Llei 6/1991 de la Generalitat, de 27 de març, regula la senyalització de les carreteres de la Comunitat Valenciana i el RD 334/1982, de 12 de febrer, preveu la senyalització de les vies de comunicació i la retolació dels servicis públics estatals en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

D'altra banda, el Decret 145/1986, de 24 de novembre, del Consell de la Generalitat, regula la senyalització de les vies de comunicació, les instal·lacions i els servicis públics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, amb el propòsit de fer efectiva la recuperació del valencià en estos àmbits.

Així mateix, este Decret, en la seua disposició final primera, va autoritzar a la, aleshores, Conselleria d'Educació i Ciència, a dictar les disposicions necessàries per al seu compliment i, en este sentit, l'Ordre de 1 de desembre de 1993 sobre l'ús de les llengües oficials en la toponímia, la senyalització de les vies de comunicació i en la retolació de serveis públics en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana establix, en el seu article 1, que *“el criteri general de l'ús de les llengües oficials a la Comunitat Valenciana en la senyalització de vies i serveis públics, atindrà al predomini lingüístic establert en el títol cinquè de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (...)”*, i en l'article 4 que *“la retolació del nom dels òrgans de l'administració de la Generalitat Valenciana i de les institucions públiques que en depenen ha de ser en valencià. La retolació informativa i de les dependències en centres i serveis de l'administració autonòmica haurà de ser en valencià. Als territoris de predomini lingüístic castellà la retolació podrà ser a més en castellà.”*

En conseqüència, i tenint en compte que Elda, de conformitat amb el que establix l'article 36 del títol V de la LUEV, és territori de predomini lingüístic castellà, la retolació dels servicis públics, deurà fer-se en valencià, i podrà fer-se també en castellà.

La normativa vigent sobre l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la LUEV, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació. Per això l'Administració pública valenciana, tant l'autonòmica com la local, està obligada a garantir la normalització lingüística, atorgar especial respecte i protecció al valencià, i estendre'n l'ús en tots els àmbits socials, a fi de superar la desigualtat que encara existix respecte del castellà, l'altra llengua oficial, de manera que en cas puga prevaler una llengua sobre l'altra; i esta obligació s'estén també a la retolació d'instal·lacions i oficines oficials, tal com hem dit.

Atenent a tot el que hem dit més amunt i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta institució, formulem a **Conselleria de Sanitat** la **RECOMANACIÓ** que, dins el marc de les seues competències i en futurs treballs de retolació de l'Hospital d'Elda (façanes, senyalització interna, senyals, encunys i cartells i imatge pública i corporativa), siga en valencià, podent, al ser Elda un municipi de predomini lingüístic castellà, fer-se també en castellà.

De la mateixa manera, hem de recordar-li els deures legals que la Constitució i la legislació vigent li imposa de respectar els drets lingüístics dels administrats, i d'utilitzar en tots els procediments i en qualssevol altres formes de relació amb ells, la llengua (castellà o valencià) que trien.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraiem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta el suggeriment que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-lo.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber també que, a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana